

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання наглядової ради
ПрАТ «Експортно-кредитне агентство»
від 08.09.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання правління
ПрАТ «Експортно-кредитне агентство»
від 11.08.2023 № 31

ПОЛІТИКА СТРАХУВАННЯ
експортних кредитів
приватного акціонерного товариства
«Експортно-кредитне агентство»

Київ 2023

1. Загальні положення

1.1. Ця Політика страхування експортних кредитів (далі - Політика) розроблена у відповідності до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності», Закону України «Про страхування» (в частині укладення, виконання та припинення договорів страхування та перестраховання), а також інших законодавчих та нормативно-правових актів України.

1.2. На підставі цієї Політики Страховик укладає з страхувальниками договори страхування експортних кредитів (далі – договори страхування).

1.3. Ця Політика регулює загальні умови здійснення страхування експортних кредитів. Конкретні умови страхування експортних кредитів визначаються договором страхування, що укладається між Страховиком і страхувальником.

2. Основні терміни та скорочення

2.1. У цій Політиці терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

експортний кредит - кредит, що надається банком-кредитором:

- іноземному покупцю для придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту), укладеного з українським експортером;

- банку іноземного покупця для фінансування поставок українського експортера в рамках виконання зовнішньоекономічного договору (контракту);

- українському експортеру для забезпечення поставки товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту) або для забезпечення виробництва таких товарів (робіт, послуг) за зовнішньоекономічним договором (контрактом);

зовнішньоекономічний договір (контракт) (далі - ЗЕД) – документально оформлена домовленість двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних покупців, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності;

компетентні органи – державні органи (установи чи організації) або юридичні особи, які відповідно до національного законодавства країни місцезнаходження такого органу уповноважені приймати відповідні рішення або до компетенції яких належить розгляд та вирішення окремих питань;

ліміт відповідальності – граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, що може встановлюватися у договорі страхування за окремим позичальником, об'єктом страхування тощо;

ліміт заборгованості – встановлена страхувальником гранична сума заборгованості позичальника перед страхувальником за експортним кредитом;

ліміт за портфелем – установлений Страховиком максимальний (граничний) розмір загальної страхової суми за договором страхування, що укладається на умовах страхування портфельним методом (портфельне), який (розмір) може бути переглянутий (змінений) Страховиком протягом дії договору страхування в порядку та на умовах, передбачених договором страхування;

основний борг – сума заборгованості позичальника за фактично наданими за експортним кредитом коштами на кожен окрему дату (за виключенням суми боргу по процентам (відсоткам), нарахованим за користування експортним кредитом);

період очікування – встановлений у договорі страхування період часу в календарних днях, після закінчення якого подія, що має ознаки страхового випадку, може бути визнана такою, що настала. Період очікування починається з дня отримання Страховиком письмового повідомлення страхувальника про настання події, що має ознаки страхового випадку;

період страхування – проміжок календарного часу (часове обмеження) в межах загального строку дії договору страхування, протягом якого діє страхове покриття відносно застрахованого ризику, зазначеного в договорі страхування;

позичальник – український експортер, іноземний покупець або банк іноземного покупця;

проценти (відсотки) за експортним кредитом – плата за користування експортним кредитом, яка сплачується позичальником страхувальнику в розмірі та строки, передбачені кредитним договором;

Страховик - приватне акціонерне товариство «Експортно-кредитного агентств»;

страхування портфельним методом (портфельне) – укладення між Страховиком та страхувальником договору страхування, за умовами якого на страхування приймається декілька (два і більше) однотипних експортних кредитів (портфель);

строк кредиту – період користування позичальником експортним кредитом, який починається з дати укладення кредитного договору або з дати надання експортного кредиту (дати утворення заборгованості позичальника за експортним кредитом) та закінчується в день кінцевого погашення експортного кредиту;

сума експортного кредиту – гранична сума заборгованості позичальника за експортним кредитом, що складається з ліміту заборгованості або суми основного боргу та, в окремих випадках, суми процентів (відсотків) за експортним кредитом;

фінансовий збиток страхувальника внаслідок повного або часткового невиконання позичальником умов кредитного договору – сума несплаченого (непогашеного) позичальником основного боргу та, в окремих випадках, процентів (відсотків) за експортним кредитом у передбачений кредитним договором строк (календарну дату, проміжок часу або настання певної події), за виключенням сум неотриманих страхувальником доходів, які могли бути отримані останнім, якби позичальник виконав свої зобов'язання належним чином у порядку, передбаченому кредитним договором.

2.2. Терміни «страхувальник», «страховий ризик», «страховий випадок», «страхова сума», «страхова виплата», «страховий тариф», «страхова премія» вживаються в цій Політиці у значеннях, наведених у Законі України «Про страхування».

2.3. Інші терміни, які вживаються в цій Політиці, застосовуються у значеннях, наведених у законодавстві України. Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено Політикою та не може бути визначено, виходячи із законодавства, то такий термін (найменування або поняття) використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

3. Загальні умови страхування

3.1. Об'єктом страхування є можливі фінансові збитки страхувальника внаслідок повного або часткового невиконання позичальником умов кредитного договору в частині погашення основного боргу та, в окремих випадках, процентів (відсотків) за експортним кредитом.

3.2. Предметом страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать законодавству і пов'язані з фінансовими збитками страхувальника внаслідок повного або часткового невиконання позичальником умов кредитного договору в частині погашення основного боргу та, в окремих випадках, процентів (відсотків) за експортним кредитом, окрім виключень, зазначених в договорі страхування.

3.3. Згідно з договором страхування, укладеним відповідно до цієї Політики, Страховик зобов'язується за визначену в договорі страхування плату (страховий платіж) у разі настання передбаченої в договорі страхування події, що визнана страховим випадком, відшкодувати страхувальнику заподіяні внаслідок цієї події збитки (сплатити страхове відшкодування) у межах встановленої договором страхування страхової суми.

3.4. Договір страхування укладається у письмовій формі з дотриманням вимог Цивільного кодексу України, встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», або в порядку, передбаченому законодавством про електронну комерцію. Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом).

3.5. Для укладення договору страхування страхувальник подає Страховику письмову заяву про намір укласти договір страхування за формою, встановленою Страховиком, та надає документи, перелік та вимоги до яких визначені в такій заяві. Після укладення договору страхування заява, додані до неї документи та інша інформація і відомості, надані страхувальником чи від його імені, вважаються невід'ємною частиною договору страхування.

3.6. Подання заяви про намір укласти договір страхування не зобов'язує сторони до укладення договору страхування.

3.7. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, наданих ним у заяві про намір укласти договір страхування.

3.8. Умовами договору страхування може бути передбачено одночасне страхування декількох (двох і більше) однотипних експортних кредитів (страхування портфельним методом (портфельне)). У такому разі, крім інших умов, передбачених цією Політикою, договором страхування може встановлюватися: ліміт за портфелем; умови, строки та порядок його встановлення і перегляду; вимоги до застрахованих експортних кредитів, страхувальника, позичальника; інші вимоги.

3.9. Страхувальником згідно цієї Політики може бути банк-кредитор та/або міжнародна фінансова організація, які надали або мають намір надати експортний кредит:

3.9.1. іноземному покупцю для придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до умов ЗЕД, укладеного з українським експортером;

3.9.2. банку іноземного покупця для фінансування поставок українського експортера в межах виконання ЗЕД;

3.9.3. українському експортеру для забезпечення поставок товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до умов ЗЕД або для забезпечення виробництва таких товарів (робіт, послуг) за ЗЕД.

3.10. Позичальниками згідно цієї Політики можуть бути виключно особи, зазначені в підпунктах 3.9.1 – 3.9.3 пункту 3.9 цієї Політики.

3.11. Вимоги щодо умов страхування та вимоги до страхувальника визначаються договором, внутрішніми документами Страховика та законодавством.

4. Страхові ризики та страхові випадки.

4.1. Страховим ризиком є певна подія, на випадок виникнення якої проводиться страхування та яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. Страховим ризиком за цією Політикою є ризик понесення страхувальником фінансових збитків внаслідок повного або часткового невиконання позичальником своїх грошових зобов'язань за кредитним договором, укладеним зі страхувальником, в частині погашення основного боргу та, в окремих випадках, процентів (відсотків) за експортним кредитом.

4.3. Страховим випадком є факт понесення фінансових збитків страхувальником у зв'язку з настанням застрахованого страхового ризику у період страхування.

4.4. Страховий випадок може бути визнаний таким, що настав - після закінчення періоду очікування.

5. Виключення із страхових випадків.

5.1. Не є страховим випадком виникнення фінансових збитків у страхувальника у зв'язку або внаслідок:

5.1.1. зміни умов кредитного договору без згоди Страховика. Конкретний перелік умов, що не можуть бути змінені без письмового погодження (згоди) Страховика, зазначається в договорі страхування;

5.1.2. нецільового використання експортного кредиту позичальником;

5.1.3. порушення або невиконання страхувальником умов кредитного договору;

5.1.4. визнання недійсним у судовому порядку кредитного договору або окремих його пунктів, у тому числі з підстав невідповідності вимогам законів України або міжнародних договорів України;

5.1.5. спрямування страхувальником коштів, що надходять від позичальника на погашення основного боргу та/або процентів (відсотків) за експортним кредитом, не на погашення в установленому кредитним договором порядку заборгованості з експортного кредиту;

5.1.6. дій або бездіяльності страхувальника, учинених з порушенням норм законодавства (у тому числі укладання угод, що не відповідають вимогам законодавства), якщо ці дії призвели до непогашення експортного кредиту або мали за мету непогашення експортного кредиту;

5.1.7. дій або бездіяльності працівників, посадових осіб, учасників, засновників та/або власників страхувальника та (або) осіб, які діють від його імені на підставі довіреностей, укладених з порушенням норм законодавства, якщо ці дії призвели до непогашення експортного кредиту та настання страхового випадку;

5.1.8. впливу ядерної енергії в будь-якій формі, радіації або радіоактивного забруднення;

5.1.9. дії хімічної, біологічної, біохімічної або електромагнітної зброї.

5.2. Страховик не відшкодовує збитки страхувальника:

5.2.1. у формі непрямих збитків, в тому числі будь-які штрафні санкції (неустойки, штрафи, пені), якщо інше не передбачено договором страхування;

5.2.2. що виникли внаслідок інфляції, зміни в курсах валют, якщо інше не передбачено договором страхування;

5.2.3. у вигляді матеріальної компенсації моральної шкоди за приниження ділової репутації;

5.2.4. у вигляді неотриманих страхувальником доходів, які могли бути отримані останнім, якби позичальник виконав свої зобов'язання належним чином у порядку, передбаченому кредитним договором (упущена вигода);

5.2.5. що виникли внаслідок подій, що сталися в країнах, на які не розповсюджується страхове покриття, зазначених в договорі страхування.

5.3. Договором страхування можуть бути передбачені також інші додаткові виключення та обмеження страхування, що не суперечать цій Політиці і законодавству.

6. Причини відмови у виплаті страхового відшкодування.

6.1. Причинами відмови у виплаті страхового відшкодування є:

6.1.1. повідомлення або надання страхувальником до Страховика завідомо неправдивих відомостей під час укладення договору страхування та/або в ході його виконання;

6.1.2. навмисні дії страхувальника (у тому числі його працівників, посадових осіб, власників, засновників та/або учасників), спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, пов'язаних з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації;

6.1.3. вчинення страхувальником, працівниками страхувальника умисного кримінального правопорушення, що призвів до настання страхового випадку;

6.1.4. повідомлення або надання страхувальником до Страховика свідомо неправдивих відомостей під час укладання договору страхування та/або в ході його виконання, в тому числі про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;

6.1.5. одержання страхувальником повного відшкодування збитків за договором страхування від позичальника та/або іншої третьої особи. Якщо збиток відшкодований частково, страхове відшкодування здійснюється з вирахуванням суми, отриманої від зазначеної особи як відшкодування збитків;

6.1.6. навмисне невжиття страхувальником розумних і доступних йому заходів щодо запобігання або зменшення можливих збитків;

6.1.7. несвоєчасне повідомлення страхувальником Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, без поважних на це причин, або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

6.1.8. відмова страхувальника від грошових претензій та свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, або в разі, якщо здійснення цього права стало неможливим з вини страхувальника;

6.1.9. передача (відступлення, продаж) страхувальником прав вимоги за кредитним договором третій особі без погодження з Страховиком;

6.1.10. якщо протягом строку експортного кредиту страхувальник та позичальник стали пов'язаними між собою особами;

6.1.11. вивільнення страхувальником забезпечення без погодження зі Страховиком;

6.1.12. інші випадки, передбачені законодавством.

6.2. Договором страхування можуть бути передбачені також інші додаткові підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству.

6.3. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування та розмір відшкодування можуть бути оскаржені страхувальником у судовому порядку.

7. Порядок визначення розміру страхових сум

7.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін у межах суми ймовірних збитків страхувальника, яка визначається виходячи з розміру ліміту заборгованості або основного боргу та, в

окремих випадках, процентів (відсотків) за експортним кредитом, на підставі умов кредитного договору та з урахуванням вимог законодавства (якщо такі є).

7.2. Страхова сума може встановлюватися у валюті експортного кредиту за договором страхування в цілому або, при страхуванні портфельним методом (портфельне), окремо за кожним прийнятим на страхування експортним кредитом.

7.3. Страхова сума може містити: ліміт заборгованості або основний борг; в окремих випадках проценти (відсотки) за експортним кредитом, у тому числі нараховані в період очікування.

7.4. У договорі страхування в межах страхової суми можуть бути встановлені ліміти відповідальності Страховика за окремим позичальником, об'єктом страхування тощо.

7.5. Страхова сума, зазначена в договорі страхування, після кожної виплати страхового відшкодування зменшується на розмір такої виплати.

7.6. Протягом строку дії договору страхування будь-який ліміт відповідальності Страховика та розмір страхової суми можуть бути змінені за взаємною згодою сторін договору страхування, що оформлюється письмово, шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування. Така зміна можлива тільки до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.7. За договорами страхування, укладеними відповідно до цієї Політики, передбачено застосування безумовної франшизи (частини збитків, що не відшкодовується Страховиком), у відсотковому значенні від страхової суми (розміру страхового відшкодування).

7.8. Страховик вираховує розмір безумовної франшизи при здійсненні страхового відшкодування за кожним страховим випадком.

7.9. Укладання договорів страхування здійснюється Страховиком у валюті експортного кредиту.

7.10. У разі страхування портфельним методом, ліміт за портфелем, його розмір, умови, строки та порядок його перегляду встановлюються Страховиком та визначаються в договорі страхування.

8. Порядок розрахунку та сплати страхового платежу (страхової премії)

8.1. Страховий платіж обчислюється шляхом множення встановленої за договором страхування страхової суми на страховий тариф і збільшується на суму податку на додану вартість, розраховану за діючою ставкою податку на додану вартість відповідно до Податкового кодексу України, при умові, що операції надання послуг із страхування є об'єктом оподаткування податком на додану вартість відповідно до норм Податкового кодексу України.

8.2. Страховий платіж за згодою Страховика та страхувальника може сплачуватися одноразово, у розстрочку (частинами) або іншим способом, у строки та на умовах, передбачених договором страхування.

8.3. Якщо страхувальник сплачує страховий платіж у розстрочку (частинами), у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, із суми страхового відшкодування Страховик утримає (відраховує) несплачену частину страхового платежу.

8.4. У разі зміни суттєвих обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, Страховик має право вимагати внесення змін в умови договору страхування та сплати додаткового страхового платежу на умовах, передбачених договором страхування. Перелік таких обставин зазначається в договорі страхування.

8.5. Днем сплати страхового платежу (його частини, в разі розстрочки страхового платежу) вважається день надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок Страховика у повному обсязі.

8.6. Страховий платіж за договором страхування визначається Страховиком у валюті страхової суми та сплачується у гривні за офіційним курсом Національного банку України на день сплати страхового платежу (його частини, в разі розстрочки страхового платежу) страхувальником.

9. Порядок визначення базових тарифів

9.1. Базові страхові тарифи на страхування встановлюються Страховиком з урахуванням політичного ризику країни місцезнаходження іноземного покупця. Класифікація держав за рівнем політичного ризику здійснюється з урахуванням інформації, що надається Організацією економічного

співробітництва та розвитку (ОЕСР) і Міжнародним союзом страховиків кредитів та інвестицій (Бернський союз).

9.2. Страховик визначає страхові тарифи, здійснює андеррайтинг та оцінку ризиків у відповідності до внутрішніх документів Страховика.

10. Загальний порядок і умови здійснення страхових виплат

10.1. У разі настання події, що має ознаки страхового випадку, страхувальник зобов'язаний протягом строку, зазначеного в договорі страхування, але не пізніше 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня, визначеного кредитним договором як дата погашення основного боргу та, в окремих випадках, процентів (відсотків) за експортним кредитом, повідомити Страховика про настання такої події шляхом подання письмового повідомлення за формою, установленю Страховиком, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.2. З моменту, коли страховий випадок, відповідно до умов договору страхування, може бути визнаний таким, що настав, але не раніше закінчення періоду очікування, страхувальник має право подати Страховику письмову заяву про виплату страхового відшкодування за формою, установленю Страховиком, а також документи, передбачені договором страхування, для підтвердження настання події, що має ознаки страхового випадку, установлення її причин та розміру завданого збитку.

10.3. Страховик протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня отримання від страхувальника останнього з документів, зазначених у договорі страхування як необхідних для підтвердження настання події, що має ознаки страхового випадку, установлення її причин та розміру завданого збитку, якщо інший строк не передбачений у договорі страхування, проводить розслідування та за результатами розгляду наданих страхувальником документів приймає рішення про визнання події страховим випадком та виплату страхового відшкодування, що оформлюється страховим актом (за формою, визначеною Страховиком), або рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, або рішення про продовження строку прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування.

10.4. Страховик має право продовжити строк прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, у разі якщо:

10.4.1. неможливо визначити розмір збитків або встановити причини настання події, що має ознаки страхового випадку на підставі отриманих від страхувальника документів або наявні мотивовані сумніви в достовірності документів, що підтверджують настання події або розмір збитків – до моменту остаточного з'ясування обставин і причин настання події, що має ознаки страхового випадку та розміру збитків (отримання додаткових документів і відповідних висновків компетентних органів, висновків незалежної експертизи тощо) та підтвердження автентичності документів, але на строк не більше ніж 30 (тридцять) робочих днів, якщо інше не передбачено договором страхування;

10.4.2. правоохоронними органами розпочато досудове розслідування (порушено кримінальне провадження) відносно страхувальника (посадових осіб страхувальника) та/або позичальника щодо виданого експортного кредиту, застрахованого за договором страхування – до закриття кримінального провадження або прийняття рішення суду у справі.

10.5. Рішення Страховика про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування або про продовження строку прийняття рішення оформлюється письмово в довільній формі із обґрунтуванням підстав прийняття відповідного рішення та протягом 10 (десяти) робочих днів від дня прийняття такого рішення надсилається страхувальнику.

10.6. Рішення Страховика про визнання події страховим випадком та виплату страхового відшкодування оформлюється страховим актом за формою, визначеною Страховиком на підставі наданих страхувальником документів.

10.7. У разі настання страхового випадку Страховик відшкодує в межах страхової суми, встановленої за відповідним застрахованим експортним кредитом, фінансові збитки, яких зазнав страхувальник унаслідок настання страхового випадку. Розмір збитків визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують понесені страхувальником фінансові збитки внаслідок настання страхового випадку.

10.8. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком у розмірі, визначеному згідно з умовами договору страхування, але не більше розміру страхової суми (ліміту відповідальності

Страховика), зазначеної в договорі страхування, з вирахуванням франшизи, зазначеної в договорі страхування.

10.9. Сума страхового відшкодування зменшується на розмір платежів, отриманих страхувальником від позичальника або інших третіх осіб на відшкодування збитків, що виникли внаслідок настання страхового випадку.

10.10. Розмір страхового відшкодування визначається у валюті страхової суми. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком у гривні за офіційним курсом Національного банку України на день виплати.

10.11. Виплата страхового відшкодування страхувальнику здійснюється Страховиком згідно з договором страхування на підставі заяви страхувальника про виплату страхового відшкодування і страхового акту протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати прийняття відповідного рішення (оформлення страхового акту) безготівковим перерахуванням на банківський рахунок страхувальника.

10.12. Датою здійснення виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика.

10.13. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування з вини останнього шляхом сплати страхувальнику пені в розмірі 0,01 % суми несвоєчасно сплаченого страхового відшкодування за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент прострочення платежу.

10.14. Якщо суми, зазначені в пункті 10.9 цієї Політики, будуть отримані страхувальником після виплати Страховиком страхового відшкодування, страхувальник зобов'язаний письмово протягом 3 (трьох) робочих днів повідомити Страховика про такі платежі та в цей же строк повернути Страховику суму отриманого страхового відшкодування.

10.15. Якщо умовами договору страхування передбачена сплата страхового платежу частинами, Страховик зменшує суму страхового відшкодування на розмір несплаченої страхувальником на дату розрахунку суми страхового відшкодування частини страхового платежу.

10.16. Загальна сума виплат страхового відшкодування за одним або декількома страховими випадками не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування, а при страхуванні портфельним методом (портфельне) - страхової суми, встановленої за кожним окремим експортним кредитом.

10.17. Страховик, який здійснив виплату страхового відшкодування за договором страхування, має право вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки, у розмірі здійсненого страхового відшкодування та інших пов'язаних із нею фактичних витрат.

Якщо договором страхування не передбачено інше, до Страховика, який здійснив виплату страхового відшкодування, в межах такої виплати переходить право вимоги (суброгація), яке страхувальник або інша особа, визначена договором страхування, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяні збитки.

Страховальник на вимогу Страховика повинен укласти з останнім договір про передачу права вимоги.

10.18. З міркувань доцільності стягнення заборгованості або для спрощення правових процедур проти позичальника, Страховик, за згодою страхувальника, може уповноважити страхувальника або особу, призначену страхувальником, на стягнення заборгованості.

10.19. Усі суми, які будуть стягнуті в процесі реалізації права вимоги, діляться пропорційно між Страховиком та страхувальником в такому самому співвідношенні, що і розмір страхового відшкодування до розміру збитку.

10.20. Якщо здійснення права вимоги, що перейшло до Страховика після виплати страхового відшкодування, стало неможливим через дії (бездіяльність) страхувальника, Страховик має право вимагати повернення раніше виплаченої страхувальнику суми страхового відшкодування, а страхувальник зобов'язаний повернути таку суму протягом 3 (трьох) робочих днів з дня отримання письмової вимоги від Страховика.

10.21. Страхувальник зобов'язаний повернути суму виплаченого страхового відшкодування протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання письмової вимоги Страховика в разі, якщо працівників (учасників, засновників, власників) страхувальника і (або) осіб, які діють від імені страхувальника на підставі довіреності, визнано судом винними в скоєнні злочину, пов'язаного з порушенням законодавства про боротьбу з корупцією, або визнано винними у скоєнні іншого злочину, який став причиною заподіяння збитків страхувальнику з експортного кредиту.

11. Особливі умови

11.1. Умови цієї Політики, у тому числі не включені до тексту договору страхування, але такі, що не суперечать умовам договору страхування, обов'язкові для страхувальника та Страховика.

11.2. Окремі положення цієї Політики можуть бути змінені, виключені або доповнені умовами, іншими ніж передбачені цією Політикою, за погодженням між страхувальником та Страховиком, урахувавши конкретні умови страхування під час укладання договору страхування, у разі, якщо такі зміни не суперечать законодавству України.

11.3. Слова, використані в однині, у тій мірі, що дозволяється контекстом, означають також слова у множині та навпаки.